

КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ВІННИЦЬКИЙ ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ КОЛЕДЖ»
ФАКУЛЬТЕТ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ТА МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
Кафедра теорії та методики музичного виховання

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора
з навчально-методичної роботи
Когутюк
« 02 » лютого 2022 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ІНТЕГРОВАННИЙ КУРС «МИСТЕЦТВО» З МЕТОДИКОЮ ВИКЛАДАННЯ

підготовки бакалавра
галузь знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальність 014 Середня освіта
спеціалізації Музичне мистецтво

2022-2023 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «**Інтегрований курс «Мистецтво» з методикою викладання**» для студентів за спеціальністю 014 «Середня освіта (Музичне мистецтво)»

Мова навчання – українська.

РОЗРОБНИК: Гаврилюк О. А., кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри теорії та методики музичного виховання

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри теорії та методики музичного виховання

Протокол № 1 від 29 серпня 2022 року.

Завідувач кафедри

С. Іскра Іскра С. І.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 2	Галузь знань <i>01 Освіта/Педагогіка</i> (шифр і назва)	Нормативна	
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ <small>(назва)</small>	Спеціальність: <i>014 «Середня освіта (Музичне мистецтво)»</i> _____	РІК ПІДГОТОВКИ	
		2022-й	2023-й
Загальна кількість годин – 60		СЕМЕСТР	
		4-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Ступінь вищої освіти <i>бакалавр</i>	ЛЕКЦІЇ	
		<i>14 годин</i>	
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ
		<i>12 годин</i>	<i>4 години</i>
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ	
		-	
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ	
		-	
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
		<i>30 годин</i>	
ВИД КОНТРОЛЮ:			
залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи для денної форми навчання становить 50/50 (%).

Передумови для вивчення дисципліни «Інтегрований курс «Мистецтво» з методикою викладання» передбачено наявність знань з дисциплін: методика музичного виховання в ЗЗСО, організація свят і розваг в ЗЗСО, основи педагогічної майстерності, культурологія, світова музична література, а також музично-інструментальна, вокальна та диригентська підготовки.

1. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. **Метою** навчальної дисципліни «Інтегрований курс «Мистецтво» з методикою викладання» є підготовка майбутнього педагога до реалізації основних завдань мистецької галузі в закладах загальної середньої освіти та якісного викладання учням різного шкільного віку інтегрованого курсу «Мистецтво».

2.2. Основними **завданнями** вивчення дисципліни «Інтегрований курс «Мистецтво» з методикою викладання» є:

- оволодіння різними формами художньо-естетичної роботи з дітьми на уроках мистецтва;
- опанування сучасними педагогічними технологіями мистецької освіти школярів;
- розвиток критичного мислення, загально-педагогічних та музичних здібностей;
- формування вмінь і навичок творчої діяльності;
- вироблення потреби в педагогічній самоосвіті та самовдосконаленні.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності (ЗК)	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання у процесі навчання основ музичного мистецтва, художньої культури, теорії і практики художньо-творчого розвитку вихованців, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується системністю і комплексністю організації освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти.</p> <p>ЗК 1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК 4. Здатність до аналізу та оцінки сучасних соціальних, освітньо-культурних процесів та явищ.</p> <p>ЗК 5. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p>
--	---

	<p>ЗК 6. Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 8. Здатність спілкуватися, вести дискусію державною мовою як усно, так і письмово, використовувати відповідну термінологію та способи вираження думки в усній та письмовій формах.</p> <p>ЗК 10. Здатність до адаптації та дії в нових ситуаціях.</p>
<p>2.3.2. Фахові компетентності спеціальності (ФК)</p>	<p>ФК 1. Здатність користуватися символікою і сучасною термінологією музичної мови.</p> <p>ФК 2. Здатність розкривати системно-структурні зв'язки філософських, музикознавчих, музично-педагогічних, культурологічних, методичних понять.</p> <p>ФК 3. Здатність до перенесення системи фахових знань у площину музичного заняття, навчального предмету Музичне мистецтво (Мистецтво), структурування навчального матеріалу, проектування та організації власної діяльності.</p> <p>ФК 4. Здатність демонструвати виконавські (інструментальні, вокально-хорові, диригентські), інтерпретаційні, артистичні та організаційні уміння як учителя-керівника музичних колективів дитячої дошкільної, шкільної та позашкільної художньої творчості.</p> <p>ФК 5. Здатність застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження для підвищення ефективності мистецько-педагогічної діяльності.</p> <p>ФК 6. Здатність відчувати і демонструвати емоційну чутливість, рефлексію, ціннісне ставлення до музичних творів, здійснювати активне сприймання, запам'ятовування, збереження, відтворення і художньо-педагогічне тлумачення змісту творів мистецтва.</p> <p>ФК 7. Здатність здійснювати добір методів і засобів діагностування, корекції особистісного і музичного</p>

	<p>(художнього) розвитку дітей дошкільного віку та учнів, педагогічного супроводу процесів соціалізації та професійного самовизначення художньо обдарованих учнів.</p> <p>ФК 8. Здатність формувати мистецько-творчі компетентності у дітей дошкільного віку та предметні (спеціальні) компетентності в учнів.</p> <p>ФК 9. Уміння свідомо обирати шляхи вирішення непередбачуваних проблем у професійній діяльності.</p>
--	---

2.4. Результати навчання

<p>2.4.1. Програмні результати навчання</p>	<p>ПРЗ 1. Знати основи теорії музики, жанри, види та напрями музичного мистецтва, музичну термінологію.</p> <p>ПРЗ 2. Знати особливості розвитку європейської та вітчизняної музичної культури, педагогічні концепції музично-естетичного виховання дітей дошкільного віку та школярів.</p> <p>ПРЗ 3. Знати сучасні теоретичні основи музичної педагогіки, педагогіки мистецтва, теорії художньої культури.</p> <p>ПРЗ 4. Знати та розуміти специфіку використання методів, способів, форм музично-педагогічної та музично-інформаційної діяльності вчителя.</p> <p>ПРЗ 5. Дотримуватися системи духовних, професійно-педагогічних, етико-естетичних, мистецьких цінностей в освітній та організаційній діяльності вчителя музичного мистецтва та музичного керівника.</p> <p>ПРЗ 6. Володіти комплексом знань музично-педагогічної діяльності вчителя музичного мистецтва (музичного керівника), методами активізації мистецько-творчого розвитку учнів та дітей дошкільного віку, сприяти вихованню художньо обдарованої особистості.</p> <p>ПРЗ 9. Реалізовувати державний стандарт і навчальні програми в закладах дошкільної та загальної середньої освіти, позашкільних формах роботи.</p> <p>ПРУ 1. Володіти сукупністю комунікативних, організаторських, гностичних, проєктувальних умінь,</p>
--	--

	<p>виявляти моральну та естетичну спрямованість з метою утвердження ідеалів Добра і Краси в фаховій діяльності вчителя та музичного керівника.</p> <p>ПРУ 5. Володіти елементами логічного й образного мислення, мати здатність до аналізу і синтезу, виділення головного в освітній та організаційній діяльності вчителя та музичного керівника.</p> <p>ПРУ 7. Мати навички знаходження, обробки та аналізу інформації з різних джерел (передусім – за допомогою цифрових технологій).</p> <p>ПРУ 9. Застосовувати сучасні педагогічні та інформаційні технології для забезпечення якості освітнього процесу в закладах дошкільної та загальної середньої освіти та закладах позашкільної освіти.</p> <p>ПРК 1. Демонструвати толерантне ставлення до загальнолюдських, національних, особистісних, мистецьких цінностей.</p>
--	--

2.4.2. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- сутність поняття «інтеграція» у педагогіці та мистецькій освіті;
- філософські, мистецько-культурологічні, психологічні, дидактичні, художньо-педагогічні основи інтеграції в галузі загальної мистецької освіти;
- інтегративні підходи до навчання дітей в мистецькій педагогіці;
- функції та принципи загальної мистецької освіти;
- особливості мистецької освіти школярів в умовах реалізації концепції Нової української школи;
- основні положення типових освітніх програм щодо мистецької галузі;
- основні положення та зміст шкільних програм «Мистецтво» для учнів різних класів;
- зміст сучасних шкільних підручників «Мистецтво» різних авторів;
- основні види діяльності учнів на уроках мистецтва;
- специфіку організації та проведення уроків мистецтва різних типів;

- методику формування ключових компетентностей учнів на уроках мистецтва відповідно до вимог НУШ;
- зміст художньо-педагогічних технологій на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво»;
- методику оцінювання результатів мистецької освіти школярів.

вміти:

- моделювати та проводити уроки мистецтва різних типів, позакласні виховні заходи мистецького спрямування;
- опрацьовувати науково-методичну літературу;
- добирати й систематизувати мистецький навчальний репертуар для урочної та позакласної роботи з учнями;
- організовувати навчально-виховний процес на основі сучасних художньо-педагогічних технологій;
- здійснювати спостереження та аналіз педагогічної діяльності вчителів мистецтва закладів загальної середньої освіти.

2. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. Основні теоретичні засади інтеграції мистецької освіти в школі

ТЕМА 1. Вступ до дисципліни. Ірраціональність та арт-терапевтична властивість мистецтва в розвитку креативної особистості школяра.

Основи загальної мистецької освіти. Інноваційні освітні технології. Поняття «інтеграція». Інформативна спрямованість навчання. Зміст інтегрованого курсу «Мистецтво». Мета мистецької освіти. Ірраціональна природа мистецтва в розвитку креативної особистості школяра. Розвиток емоційного інтелекту. Арт-терапевтична властивість мистецтва.

ТЕМА 2. Потенціал мистецтва у формуванні патріотичних почуттів. Патріотичне виховання як предмет наукових досліджень. Базові складові почуття

патріотизму. Ідейно-емоційний вплив мистецтва на формування патріотичних почуттів. Принципи патріотичного виховання. Форми і методи патріотичного виховання школярів.

ТЕМА 3. Сутність інтеграції у шкільній мистецькій освіті. Загальні положення, основні поняття і терміни.

Інтегрований підхід як шлях докорінних змін у викладанні мистецтва. Передумови інтеграційних процесів. Поняття «інтеграція». Синергетика. Лінійне мислення.

ТЕМА 4. Мистецько-культурологічні передумови інтеграції в шкільній мистецькій освіті.

Синтез мистецтв. Взаємодія мистецтв. Загальні закономірності мистецтва. Слуховізуальні відповідності.

ТЕМА 5. Психологічні передумови інтеграції в шкільній мистецькій освіті.

Визначальні фактори психологічних передумов інтеграції в шкільній мистецькій освіті. Полісенсорна взаємодія. Синестезія. Чуттєві модальності. Специфіка методології міждисциплінарного знання.

ТЕМА 6. Дидактичні та художньо-педагогічні передумови інтеграції в шкільній мистецькій освіті.

Рівні інтеграційних підходів. Дидактичні передумови інтеграції в шкільній мистецькій освіті. Взаємодія мистецтв. Синтез мистецтв. Провідні інтегратори. Художньо-педагогічні передумови інтеграції в шкільній мистецькій освіті. Інтегративні технології.

РОЗДІЛ 2. Основні методичні засади викладання інтегрованого курсу «Мистецтва» в школі.

ТЕМА 1. Поліцентрична інтеграція. Основні та додаткові змістові лінії. Ключові та предметні компетентності.

Моделі поліцентричної інтеграції. Алгоритм створення моделі уроку. Базові підходи до навчання. Структура та зміст підручників з мистецтва.

ТЕМА 2. Структура та зміст початкових програм «Мистецтво» для учнів різних класів. Варіативність їх реалізації.

Особливості створення навчальної програми «Мистецтва». Мета та завдання навчальної програми. Наскрісні змістовні лінії: художньо-практична діяльність, комунікація через мистецтво. Предметна мистецька компетентність. Міжпредметні естетичні компетентності.

ТЕМА 3. Основні методичні підходи до проектування та моделювання уроків мистецтва.

Основні методичні підходи використання художньо-педагогічних технологій на уроках мистецтва. Технологія проектного моделювання уроку мистецтва. Етапи проектного моделювання уроку мистецтва, способи викладення матеріалу. Візуальні та комбіновані моделі.

ТЕМА 4. Використання інтерактивних технологій на уроках мистецтва.

Поняття «інтерактивний». Провідні методи технології. Методи організації групової і колективної діяльності учнів. Добір творів для сприймання. Форми організації учнів.

ТЕМА 5. Використання арт-терапевтичних технологій на уроках мистецтва.

Естетотерапія. Функції, види та основні форми арт-терапії. Провідні методи. Організація занять.

ТЕМА 6. Художня драматургія та моделювання інтегрованих уроків мистецтва.

Художня драматургія. Компетентнісний, особистісно-зорієнтований, діяльнісний, ігровий та інтегративні підходи. Цикли навчання. Універсальні естетичні категорії. Специфіка різних художніх мов. Особливості побудови моделі інтегрованого уроку мистецтва. Алгоритм побудови інтегрованого уроку мистецтва.

ТЕМА 7. Художньо-педагогічні технології на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво».

Сугестивні, мультимедійні, музейні, арт-терапевтичні, інтерактивні, інтегративні, ігрові технології. Провідні методи художньо-педагогічних технологій. Структурні елементи. Основні прийоми мислення. Педагогічний інструментарій. Локальні інтегративні технології.

ТЕМА 8. Використання цифрових технологій на уроках мистецтва. Створення сайту вчителя мистецтва. Інтерактивна дошка. Використання Qr-кодів у роботі з учнями на уроках мистецтва.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	сем.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7
РОЗДІЛ 1. Основні теоретичні засади інтеграції мистецької освіти в школі						
Тема 1. Вступ до дисципліни. Ірраціональність та арт-терапевтична властивість мистецтва в розвитку креативної особистості школяра.	8	4	-	-	-	4
Тема 2. Потенціал мистецтва у формуванні патріотичних почуттів.	4	2	-	-	-	2
Тема 3. Сутність інтеграції у шкільній мистецькій освіті. Загальні положення, основні поняття і терміни.	4	2	-	-	-	2
Тема 4. Мистецько-культурологічні передумови інтеграції в шкільній мистецькій освіті.	4	2	-	-	--	2
Тема 5. Психологічні передумови інтеграції в шкільній мистецькій	4	2	-	-	-	2

освіті.						
Тема 6. Дидактичні та художньо-педагогічні передумови інтеграції в шкільній мистецькій освіті.	4	-	-	2	-	2
Разом за розділом 1	28	12	-	2	-	14
РОЗДІЛ 2. Основні методичні засади викладання інтегрованого курсу «Мистецтва» в школі.						
Тема 1. Поліцентрична інтеграція. Основні та додаткові змістові лінії. Ключові та предметні компетентності.	4	2	-	-	-	2
Тема 2. Структура та зміст начальних програм «Мистецтво» для учнів різних класів. Варіативність їх реалізації.	4		2	-	-	2
Тема 3. Основні методичні підходи до проектування та моделювання уроків мистецтва.	4	-	-	2	-	2
Тема 4. Використання інтерактивних технологій на уроках мистецтва.	4	-	2	-	-	2
Тема 5. Використання арт-терапевтичних технологій на уроках мистецтва.	4	-	2	-	-	2
Тема 6. Художня драматургія та моделювання інтегрованих уроків мистецтва.	4	-	2	-	-	2
Тема 7. Художньо-педагогічні технології на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво».	4	-	2	-	-	2
Тема 8. Використання цифрових технологій на	4	-	2	-	-	2

уроках мистецтва.						
Разом за розділом 2	32	2	12	2	-	16
УСЬОГО ГОДИН	60	14	12	4	-	30

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Структура та зміст начальних програм «Мистецтво» для учнів різних класів. Варіативність їх реалізації.	2
2.	Використання інтерактивних технологій на уроках мистецтва.	2
3.	Використання арт-терапевтичних технологій на уроках мистецтва.	2
4.	Художня драматургія та моделювання інтегрованих уроків мистецтва.	2
5.	Художньо-педагогічні технології на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво».	2
6.	Використання цифрових технологій на уроках мистецтва.	2
УСЬОГО ГОДИН		12

4. Теми лабораторних занять

Не передбачено

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Дидактичні та художньо-педагогічні передумови інтеграції в шкільній мистецькій освіті.	2
2	Основні методичні підходи до проектування та моделювання уроків мистецтва.	2
УСЬОГО ГОДИН		4

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вступ до дисципліни. Ірраціональність та арт-терапевтична властивість мистецтва в розвитку креативної особистості школяра.	2
2	Потенціал мистецтва у формуванні патріотичних	2

	почуттів.	
3	Сутність інтеграції у шкільній мистецькій освіті. Загальні положення, основні поняття і терміни.	2
4	Мистецько-культурологічні передумови інтеграції в шкільній мистецькій освіті.	2
5	Психологічні передумови інтеграції в шкільній мистецькій освіті.	2
6	Дидактичні та художньо-педагогічні передумови інтеграції в шкільній мистецькій освіті.	2
7	Поліцентрична інтеграція. Основні та додаткові змістові лінії. Ключові та предметні компетентності.	2
8	Структура та зміст начальних програм «Мистецтво» для учнів різних класів. Варіативність їх реалізації.	2
9	Основні методичні підходи до проектування та моделювання уроків мистецтва.	2
10	Використання інтерактивних технологій на уроках мистецтва.	2
11	Використання арт-терапевтичних технологій на уроках мистецтва.	2
12	Художня драматургія та моделювання інтегрованих уроків мистецтва.	2
13	Художньо-педагогічні технології на уроках інтегрованого курсу «Мистецтво».	2
14	Використання цифрових технологій на уроках мистецтва.	2
УСЬОГО ГОДИН		28

9. Індивідуальні завдання

Не передбачено

10. Методи та технології навчання

За джерелом інформації: словесні: лекція (традиційна, проблемна, дискусійна), семінари, пояснювально-ілюстративні.

За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

За ступенем самостійності мислення: практично-репродуктивні, частково-пошукові, дослідницькі.

За ступенем керування навчальної діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з літературою.

11. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання

Фронтальне та індивідуальне опитування, повідомлення, тестування, оцінювання практично-творчих робіт, самоаналіз.

В основу оцінювання знань студента покладені такі якісні характеристики:

- широта й глибина знань в обсязі навчальної програми;
- творче панування теоретичного змісту курсу;
- обґрунтованість і аргументованість відповідей, точність визначень;
- самостійність і конструктивізм мислення.

Відмінно (А) студент одержує, якщо в своїй відповіді він виявив всебічні систематизовані, глибокі знання з курсу в обсязі програмного матеріалу, здатність правильно виконувати завдання, передбачені програмою, володіння інформацією, що міститься в основній і додатковій літературі, рекомендованій кафедрою, а також продемонстрував здатність до самостійного аналізу і творчого розв'язання поставлених завдань. Така оцінка виставляється за всі правильно виконані практичні завдання.

Дуже добре (В) студент одержує, якщо у своїй відповіді він виявив знання програмного матеріалу в повному обсязі, засвоїв основну літературу, рекомендовану програмою, виконав завдання, в тому числі практичні, на рівні дескриптивного відтворення. Така оцінка виставляється за правильне виконання переважної більшості завдань.

Добре (С) студент отримує, якщо при загальному знанні програмного матеріалу студент протягом вивчення курсу у виконанні завдань припускався суттєвих помилок.

Задовільно (D) оцінюється відповідь студента, в якій він виявив знання основного програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання і роботи, продемонстрував здатність до виконання завдань, передбачених програмою, на рівні репродуктивного відтворення. Така оцінка виставляється студенту, який володіє необхідним резервом знань для усунення допущених помилок під керівництвом викладача. При вірній відповіді лише на половину запитань студент отримує **достатньо (E)**.

Незадовільно (FX) оцінюється відповідь, у якій студент виявив серйозні прогалини в знанні основного матеріалу, допустив принципові помилки при виконанні завдань, продемонструвавши рівень, нижчий від репродуктивного відтворення. Такий рівень виявляє невідповідність студента до самостійної професійної діяльності.

Незадовільно (F) студент отримує у випадку, якщо не виконав більшість поточних форм контролю і дав менше половини правильних відповідей на підсумкові запитання.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																								Підсумковий контроль (Залік)	Загальна кількість балів						
РОЗДІЛ 1 – 38 балів														РОЗДІЛ 2 – 42 бали																	
T1		T1		T3		T4		T5		T6		МКР	T7		T8		T9		T10		T11		T12		T13		T14		МКР	20	100
A	C	A	C	A	C	A	C	A	C	A	C		A	C	A	C	A	C	A	C	A	C	A	C	A	C	A	C			
3	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1	3	14	2	2	2	2	2	2	2	2	1	3	1	3	2	2	1	3	10		

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
64-74	D	
60-63	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивчення дисципліни

13. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

- навчальна програма дисципліни;
- робоча навчальна програма;
- опорні конспекти лекцій;
- інтерактивний комплекс забезпечення викладання дисципліни «Основи сценарної роботи»;
- методичні рекомендації щодо організації самостійної та практично-творчої роботи студентів з навчальної дисципліни;
- перелік підручників та навчальних посібників з дисципліни;
- ілюстративні матеріали.

14. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Вовк М. В. Методика музичного виховання молодших школярів. Івано-Франківськ, 2007. 264 с.
2. Кушка Я.С. Методика музичного виховання дітей. Вінниця: НОВА КНИГА, 2007. 216 с.
3. Масол Л. М. Нова українська школа: методика навчання інтегрованого курсу «Мистецтво» у 1-2 класах на засадах компетентнісного підходу: навчально-методичний посібник. К.: Генеза, 2019. 208 с.
4. Методика навчання мистецтва у початковій школі: посібник для вчителів / Л. М. Масол та ін. Х.: Веста: Видавництво «Ранок», 2006. 256 с.
5. Олексюк О. М. Музична педагогіка : навч. посібник. К. : КНУКіМ, 2006. 188 с.
6. Ростовський О.Я. Теорія і методика музичної освіти: Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2011. 640 с.
7. Черкасов В. Теорія і методика музичної освіти: навч. посібник. К.: ВЦ «Академія», 2016. 240 с.

Додаткова література

1. Букреєва Г. Б. Цікава музика. 5-8 класи (музично-дидактичні ігри). Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2003. 104 с.
2. Букреєва Г. Б. Цікава музика-2: дидактичні ігри та вправи: 5-8 кл. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 108 с.
3. Зелененька І. О. Музично-дидактичні ігри / Методичні рекомендації їх практичного використання на уроках музики. К.: НПУ, 2000. 36 с.
4. Лобач О. Музично-дидактичні ігри в початковій школі. К.: Редакції газет з дошкільної та початкової освіти, 2013. 104 с.
5. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах: Навчальний посібник. К.: Либідь, 2001. 272 с.
6. Поплавська Ю. Використання комп'ютерних засобів навчання на уроках музики в початковій школі // Мистецтво та освіта, 2007. №3. С.41-45.
7. Поплавська Ю. О. Методика навчання музичної грамоти в початковій школі: Навчально-методичний посібник для студентів педвузів. Вінниця: ВДПУ, 2000. 82 с.
8. Хлебнікова Л.О. Методика хорового співу у початковій школі: методичний посібник. Тернопіль. Навчальна книга – Богдан, 2006. 216 с.
9. Чайковська О. Комп'ютерний практикум у системі початкової музичної освіти // Рідна школа. 2004. №10. С. 25-28.
10. Янкул В. Можливості та проблеми використання комп'ютера на сучасному уроці музики // Комп'ютер у школі та сім'ї. 2005. №2. С. 21-22.

Інші інформаційні ресурси

1. Відео і фонотека мережі Інтернет. URL: <http://www.youtube.com/>
2. Державний стандарт початкової загальної освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
3. Державний стандарт базової середньої освіти. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/derzhavni-standarti>
4. Енциклопедія мережі Інтернет. URL: <https://uk.wikipedia.org>
5. Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19/paran186#n186>
7. Інститут модернізації змісту освіти. Електронні версії підручників для 1-11 класів. URL: <https://lib.imzo.gov.ua/yelektronn-vers-pdruchnikv/>
8. Інтернет-магазин «Українська програма». Мультимедійні підручники «Мистецтво». URL: <http://www.ukrprog.com/index.php?categoryID=28>
9. Класична музика (персоналії, словник музичних термінів, колекція музичних записів тощо). URL: <https://www.classic-music.ru/>
11. Концепція Нової української школи. URL: <http://zakinppo.org.ua/images/2017/docs/10/konczepcziya.pdf>
12. Лувр (Париж, Франція). URL: <https://www.louvre.fr/>
13. Методичний портал Інтернет ресурсів для вчителів художньо-естетичного циклу. URL: <http://metodportal.com/node/597>
14. Метрополітен (Нью-Йорк, США). URL: <http://www.metmuseum.org>
15. Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 1-4 класи. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>
16. Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 5-9 класи. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-5-9-klas>
17. Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи Рівень стандарту. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
18. Мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів. 10-11 класи Профільний рівень. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-10-11-klasiv>
19. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Н. М. Бібік. К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с. URL: <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>

20. Типові освітні програми для 1-2 класів НУШ URL:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

21. Типові освітні програми для 3-4 класів НУШ URL:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/navchalni-programi-dlya-pochatkovoyi-shkoli>

22. Типова освітня програма 5-9 класи. URL:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/tipovi-osvitni-programi-dlya-2-11-klasiv>

23. Типова освітня програма 10-11 класи. URL:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi/tipovi-osvitni-programi-dlya-2-11-klasiv>